
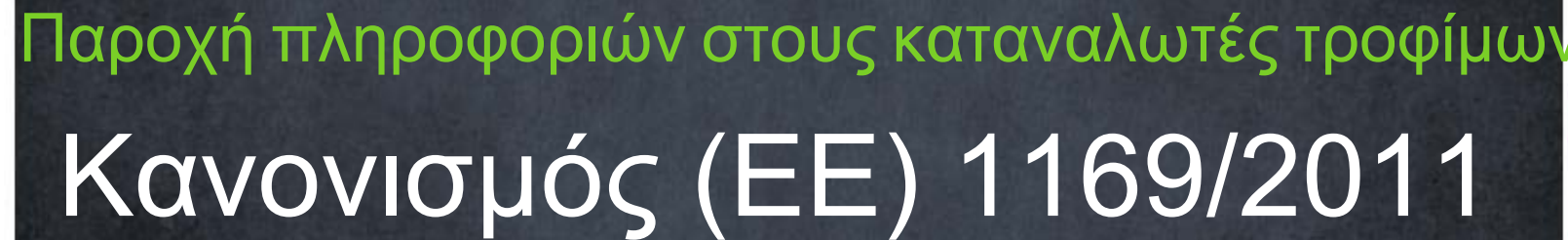

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΤΑΝΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ
ΕΦΕΤ/ ΚΥ

Παροχή πληροφοριών στους καταναλωτές τροφίμων
Κανονισμός (ΕΕ) 1169/2011

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 για την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές

Η πρόταση ενοποιεί και τροποποιεί τις ακόλουθες νομοθετικές πράξεις:

- ❑ Γενική επισήμανση-Οδηγία 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2000, για προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την επισήμανση, την παρουσίαση και τη διαφήμιση των τροφίμων.
(ενσωμάτωση Κ.Τ.Π. άρθρο 11)
- ❑ Διατροφική Επισήμανση-Οδηγία 90/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 24ης Σεπτεμβρίου 1990 σχετικά με τους κανόνες επισήμανσης των τροφίμων όσον αφορά τις τροφικές τους ιδιότητες. (ενσωμάτωση Κ.Τ.Π. άρθρο 11α)
- ❑ Καθώς και μια σειρά από άλλες νομοθετικές πράξεις...

Καταργούμενες διατάξεις

- Μετά από **3 χρόνια** από την έναρξη ισχύος του Κανονισμού **καταργούνται** οι ακόλουθες νομοθετικές πράξεις (13.12.2011 – **13.12.2014**).
 - **Οδηγία 2000/13/ΕΚ** για προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την επισήμανση, την παρουσίαση και τη διαφήμιση των τροφίμων.
 - **Οδηγία 90/496/ΕΟΚ** σχετικά με τους κανόνες επισήμανσης των τροφίμων όσον αφορά τις τροφικές τους ιδιότητες.
 - **Οδηγία 87/250/ΕΟΚ** σχετικά με την αναγραφή του ογκομετρικού αλκοολικού τίτλου κατά την επισήμανση των αλκοολούχων ποτών που προορίζονται για τον τελικό καταναλωτή
 - **Οδηγία 1999/10/ΕΚ** η οποία διέπει τις παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του άρθρου 7 της οδηγίας 79/112/ΕΟΚ του Συμβουλίου όσον αφορά την επισήμανση των ειδών διατροφής.
 - **Οδηγία 2002/67/ΕΚ**, σχετικά με την επισήμανση των τροφίμων που περιέχουν κινίνη και των τροφίμων που περιέχουν καφεΐνη.
 - **Οδηγία 2008/5/ΕΚ** της Επιτροπής, σχετικά με την αναγραφή, στην επισήμανση ορισμένων τροφίμων, υποχρεωτικών ενδείξεων πέραν των προβλεπομένων από την οδηγία 2000/13/ΕΚ.
 - **Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 608/2004** για τη σήμανση των τροφίμων και των συστατικών τροφίμων με προσθήκη φυτοστερόλων, φυτοστερολεστέρων, φυτοστανόλων ή φυτοστανολεστέρων.

Μεταβατικά μέτρα (άρθρο 54)

Γενική Επισήμανση

Τριετή μεταβατική περίοδος (έως 13 Δεκεμβρίου 2014)*

Διατροφική επισήμανση

Η πρόβλεψη μιας πενταετούς μεταβατικής περιόδου (έως 13 Δεκεμβρίου 2016)* για μη αναγραφή της διατροφικής επισήμανσης ή τριετούς μεταβατικής περιόδου (έως 13 Δεκεμβρίου 2014) * σε περίπτωση αναγραφής για συμμόρφωση με τις διατάξεις του νέου κανονισμού

- * + χρόνος ζωής των προϊόντων

Κανονισμός (ΕΕ)αριθ.1169/2011 – μια σύντομη εικόνα

- Αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την επισήμανση των τροφίμων.
- Αναγνωσιμότητα των ετικετών
- Πληροφορίες για τα αλλεργιογόνα συστατικά στα μη προσυσκευασμένα τρόφιμα
- Αποσαφήνιση των κανόνων που ισχύουν όσον αφορά την επισήμανση της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης
- Υποχρεωτική διατροφική δήλωση για όλα τα προσυσκευασμένα τρόφιμα (με εξαιρέσεις για ορισμένες κατηγορίες τροφίμων, Παρ. V)

Κανονισμός (ΕΕ)αριθ.1169/2011 – μια σύντομη εικόνα

- Απλοποίηση της διατροφικής επισήμανσης με την αναγραφή των διατροφικών πληροφοριών συγκεντρωμένες στο ίδιο οπτικό πεδίο.
- Καθορισμός των διατροφικών στοιχείων που θα συμπεριληφθούν στη υποχρεωτική διατροφική δήλωση
- Καθορισμός κριτηρίων για την πρόσθετη εθελοντική αναγραφή των διατροφικών στοιχείων στο μπροστινό μέρος της ετικέτας.

Κύρια σημεία Κανονισμού 1169/2011 (Άρθρο 1)

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

- Θεσπίζει τις γενικές αρχές, απαιτήσεις και υποχρεώσεις που διέπουν τις πληροφορίες για τα τρόφιμα και ειδικότερα την επισήμανση των τροφίμων.
- Ισχύει για τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων σε όλα τα στάδια της τροφικής αλυσίδας, εφόσον οι δραστηριότητές τους αφορούν την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές.
- Ισχύει για όλα τα τρόφιμα που προορίζονται για τον τελικό καταναλωτή, περιλαμβανομένων των τροφίμων που διατίθενται από τις μονάδες ομαδικής εστίασης και των τροφίμων που προορίζονται να παραδοθούν στις μονάδες ομαδικής εστίασης.

Κύρια σημεία Κανονισμού 1169/2011 (Άρθρο 1)

Όλα τα τρόφιμα που παραδίδονται στον τελικό καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένων των τροφίμων που

- παρασκευάζονται και σερβίρονται στις επιχειρήσεις εστίασης
- πωλούνται εξ' αποστάσεως

Όλα τα μέσα παροχής πληροφοριών:

- Ετικέτα
- Παρουσίαση: το συνοδευτικό υλικό – φυλλάδια, αφίσες κ.α.
- Διαφήμιση: σύγχρονα τεχνολογικά εργαλεία – τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά μηνύματα, διαδικτυακή επικοινωνία – προβολή, λεκτική επικοινωνία

Κύρια σημεία Κανονισμού 1169/2011 (Άρθρο 1)

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των απαιτήσεων επισήμανσης που προβλέπονται στις ειδικές ενωσιακές διατάξεις που ισχύουν για συγκεκριμένα τρόφιμα. (Καν. 853/04 ζωικά, Καν. 29/2012 ελαιόλαδο κλπ.)

Ευθύνη των υπεύθυνων επιχειρήσεων σχετικά με την παροχή πληροφοριών

- Η επιχείρηση στο όνομα της οποίας διατίθεται το τρόφιμο ή ο εισαγωγέας είναι οι καταρχήν υπεύθυνοι για την παρουσία και ακρίβεια των πληροφοριών.
- Επιχειρήσεις που δεν επηρεάζουν άμεσα την επισήμανση μπορεί να φέρουν περιορισμένη ευθύνη (διερεύνηση κατά περίπτωση).
- Απαγορεύεται ρητά η τροποποίηση της ετικέτας εάν αυτό θα παραπλανούσε τον καταναλωτή
- Διεύρυνση των υποχρεώσεων μεταβίβασης πληροφοριών εντός της τροφικής αλυσίδας σε όλα τα τρόφιμα προοριζόμενα και μη για τον τελικό καταναλωτή

Καν. 1169/2011 Ευθύνες (άρθρο 8)

Οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων, στις επιχειρήσεις που έχουν υπό τον έλεγχό τους, διασφαλίζουν ότι **οι πληροφορίες που σχετίζονται με μη προσυσκευασμένα τρόφιμα** προοριζόμενα για τον τελικό καταναλωτή ή για παράδοση σε μονάδες ομαδικής εστίασης **διαβιβάζονται στον υπεύθυνο επιχείρησης τροφίμων που παραλαμβάνει τα τρόφιμα (με τεκμηριωμένο τρόπο)**, έτσι ώστε να καταστήσει εφικτή, όταν απαιτείται, την παροχή υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα στον τελικό καταναλωτή.

Καν. 1169/2011 Ευθύνες (άρθρο 8, §7)

Στις περιπτώσεις που

α) το **προσυσκευασμένο** τρόφιμο προορίζεται μεν για τον τελικό καταναλωτή, αλλά **διατίθεται στο εμπόριο σε στάδιο που προηγείται της πώλησης** στον τελικό καταναλωτή και εφόσον το στάδιο αυτό δεν αφορά πώληση σε μονάδα ομαδικής εστίασης (πχ super-market).

β) εφόσον το **προσυσκευασμένο** τρόφιμο προορίζεται για παράδοση σε μονάδες ομαδικής εστίασης προκειμένου να παρασκευασθεί, να μεταποιηθεί, να διαχωριστεί σε μέρη ή να τεμαχισθεί

οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων μεριμνούν ώστε οι υποχρεωτικές ενδείξεις να αναγράφονται στην προσυσκευασία ή σε ετικέτα συνδεδεμένη με αυτήν ή στα εμπορικά έγγραφα που αναφέρονται στα τρόφιμα....

Καν. 1169/2011 Ευθύνες (άρθρο 8, § 7)

.... οι ενδείξεις που αφορούν

- την ονομασία του τροφίμου,
- την ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας ή την τελική ημερομηνία ανάλωσης,
- τις τυχόν ιδιαίτερες συνθήκες αποθήκευσης και/ή συνθήκες χρήσης και
- το όνομα ή την εμπορική επωνυμία και τη διεύθυνση του υπευθύνου επιχείρησης

Πρέπει να αναγράφονται και στην εξωτερική συσκευασία (B2B) με την οποία τα προσυσκευασμένα τρόφιμα διατίθενται στην αγορά.

Καν. 1169/2011 Ευθύνες (άρθρο 8, § 8)

Οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων που προμηθεύουν σε άλλους υπεύθυνους επιχειρήσεων τροφίμων τρόφιμα μη προοριζόμενα για τον τελικό καταναλωτή ή μονάδες ομαδικής εστίασης μεριμνούν ώστε να παρέχονται στους άλλους υπεύθυνους επιχειρήσεων τροφίμων επαρκείς πληροφορίες..... (πχ. πρώτες ύλες)

Υποχρεωτικές ενδείξεις (άρθρο 9)

- Η ονομασία πώλησης*
- Ο κατάλογος των συστατικών
- Κάθε συστατικό ή τεχνολογικό βοήθημα που προκαλεί αλλεργίες ή δυσανεξίες και χρησιμοποιείται στην παραγωγή ή παρασκευή ενός τροφίμου και εξακολουθεί να υπάρχει στο τελικό προϊόν ακόμη και σε τροποποιημένη μορφή.
- Η ποσότητα ορισμένων συστατικών ή κατηγοριών συστατικών (QUID)
- Η καθαρή ποσότητα του τροφίμου*
- Η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας ή η τελική ημερομηνία ανάλωσης (αλλαγή).
- Τυχόν ιδιαίτερες συνθήκες αποθήκευσης και/ή συνθήκες χρήσης

Υποχρεωτικές ενδείξεις (άρθρο 9)

- Το όνομα ή η εμπορική επωνυμία και η διεύθυνση του υπευθύνου επιχείρησης τροφίμων
- Η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 26.
- Οδηγίες χρήσης εφόσον η παράλειψή τους θα δυσχέραινε τη σωστή χρήση του τροφίμου
- Η αναγραφή του αποκτηθέντος κατ' όγκο αλκοολικού τίτλου για τα ποτά με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη μεγαλύτερη από 1,2% κ. ο. *
- Διατροφική δήλωση (από 13.12.2016)
- Η ένδειξη που επιτρέπει την αναγνώριση της παρτίδας (οδηγία 89/396/ΕΟΚ, Κ.Τ.Π. άρθρο 11, παρ. 13, οδηγία 2011/91/ΕΕ).

Υποχρεωτικές ενδείξεις (άρθρο 9)

- Στο ίδιο οπτικό πεδίο (!)
 - Ονομασία πώλησης
 - Καθαρή ποσότητα
 - Η αναγραφή του αποκτηθέντος κατ' όγκο αλκοολικού τίτλου για τα ποτά με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη μεγαλύτερη από 1,2% κ. ο.

Πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις (άρθρο 10)

- Προβλέπονται για συγκεκριμένους τύπους ή κατηγορίες τροφίμων
- Συγκεντρωμένες στο Παράρτημα III

Καν. 78/2014 τροποποιεί τον Καν. 1169/2011 σχετικά με:

- 5.1 (3) «...πληροφορία ότι το προϊόν δεν απευθύνεται σε άτομα που δεν χρειάζεται να ελέγχουν το επίπεδο της χοληστερόλης στο αίμα...».

Παράρτημα III

4. Ποτά με υψηλή περιεκτικότητα καφεΐνης ή τρόφιμα με προσθήκη καφεΐνης

<p>4.1. Ποτά, με εξαίρεση αυτά που παρασκευάζονται με βάση τον καφέ, το τσάι ή εκχυλίσματα καφέ ή τσαγιού, των οποίων η ονομασία πώλησης περιέχει τον όρο «καφές» ή «τσάι» και τα οποία:</p> <ul style="list-style-type: none"> — προορίζονται για κατανάλωση χωρίς τροποποίηση και περιέχουν καφεΐνη, από οποιαδήποτε πηγή, σε αναλογία άνω των 150 mg/l, ή — βρίσκονται σε συμπυκνωμένη ή ξηρά μορφή και μετά την ανασύσταση περιέχουν καφεΐνη, από οποιαδήποτε πηγή, σε αναλογία άνω των 150 mg/l. 	<p>«Υψηλή περιεκτικότητα σε καφεΐνη. Δεν συνιστάται για παιδιά ή εγκύους ή θηλάζουσες», στο ίδιο οπτικό πεδίο με την ονομασία του ποτού, ακολουθούμενη από αναγραφή, σε παρένθεση και σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, της περιεκτικότητας σε καφεΐνη, εκφραζόμενης σε mg ανά 100 ml.</p>
<p>4.2. Τρόφιμα εκτός των ποτών, στα οποία η καφεΐνη προστίθεται και επιφέρει φυσιολογικό αποτέλεσμα.</p>	<p>«Περιέχει καφεΐνη. Δεν συνιστάται για παιδιά ή εγκύους», στο ίδιο οπτικό πεδίο με την ονομασία του τροφίμου, ακολουθούμενη από αναγραφή, σε παρένθεση και σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, της περιεκτικότητας σε καφεΐνη, εκφραζόμενης σε mg ανά 100 g/ml. Στην περίπτωση συμπληρωμάτων διατροφής, η περιεκτικότητα σε καφεΐνη εκφράζεται ανά συνιστώμενη προς ημερήσια κατανάλωση μερίδα, όπως αναγράφεται στην επισήμανση.</p>

5. Τρόφιμα στα οποία έχουν προστεθεί φυτοστερόλες, φυτοστερολεστέρες, φυτοστανόλες ή φυτοστανολεστέρες

<p>5.1. Τρόφιμα ή ουσιαστικά τροφίμων στα οποία έχουν προστεθεί φυτοστερόλες, φυτοστερολεστέρες, φυτοστανόλες ή φυτοστανολεστέρες</p>	<ol style="list-style-type: none"> (1) Στο ίδιο οπτικό πεδίο με το όνομα του τροφίμου πρέπει να αναγράφεται η ένδειξη «με προσθήκη φυτοστερολών/φυτοστανολών»· (2) το ποσοστό των περιεχομένων πρόσθετων φυτοστερολών, φυτοστερολεστέρων, φυτοστανολών ή φυτοστανολεστέρων (εκφραζόμενο σε % ή ως g ελεύθερων φυτοστερολών/φυτοστανολών ανά 100 g ή 100 ml του τροφίμου) αναγράφεται στον κατάλογο των ουσιαστικών· (3) αναφέρεται η πληροφορία ότι το τρόφιμο απευθύνεται αποκλειστικά στα άτομα που επιθυμούν να μειώσουν το επίπεδο της χοληστερόλης στο αίμα· (4) αναφέρεται η πληροφορία ότι οι ασθενείς που λαμβάνουν φάρμακα για τη μείωση της χοληστερόλης πρέπει να καταναλώνουν το προϊόν υπό ιατρική παρακολούθηση·
---	--

Παράρτημα III

6. Κατεψυγμένο κρέας, κατεψυγμένα παρασκευάσματα κρέατος και κατεψυγμένα μη μεταποιημένα προϊόντα αλιείας

6.1. Κατεψυγμένο κρέας, κατεψυγμένα παρασκευάσματα κρέατος και κατεψυγμένα μη μεταποιημένα προϊόντα αλιείας

η ημερομηνία κατάψυξης ή η ημερομηνία πρώτης κατάψυξης σε περιπτώσεις όπου το προϊόν έχει καταψυχθεί περισσότερες από μία φορές, σύμφωνα με το σημείο 3 του παραρτήματος X.

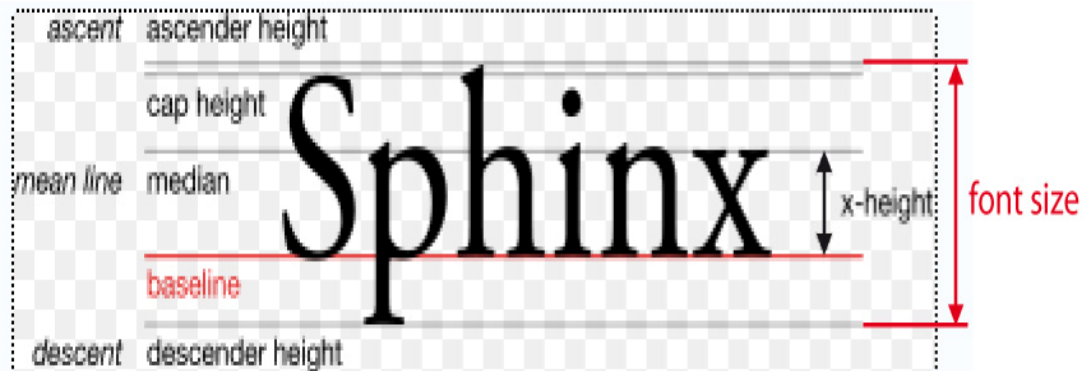
Παράρτημα Χ

Πώς δηλώνεται η ημερομηνία κατάψυξης ή πρώτης κατάψυξης

- α) Προηγούνται οι λέξεις «Καταψύχθηκε στις ...».
- β) Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο στοιχείο α) συνοδεύονται:
 - από την ίδια την ημερομηνία ή
 - από αναφορά η οποία παραπέμπει στο σημείο της επισήμανσης όπου αναγράφεται η ημερομηνία.
- γ) Η ημερομηνία συνίσταται, κατά σειρά, από την ημέρα, τον μήνα και το έτος και αναγράφεται σε μη κωδικοποιημένη μορφή. (π.χ «καταψύχθηκε στις HH/MM/EEEE)

Αναγνωσιμότητα (άρθρο 13)

- Ελάχιστο μέγεθος γραμματοσειράς **1,2 χιλιοστά** του χαρακτήρα "x"- το ύψος και **0,9 χιλιοστά** του χαρακτήρα "x"- το ύψος για τα πακέτα μικρότερα από 80 cm²
- Η αναγραφή προαιρετικών πληροφοριών δεν πρέπει να γίνεται εις βάρος του χώρου που διατίθεται για τις υποχρεωτικές πληροφορίες

Πώληση εξ ' αποστάσεως και ενδείξεις – άρθρο 14

- Για τα τρόφιμα που διατίθενται προς πώληση με επικοινωνία εξ αποστάσεως:
 - θα πρέπει όλες οι υποχρεωτικές ενδείξεις να είναι διαθέσιμες κατά τη στιγμή της παράδοσης, ενώ
 - πριν την ολοκλήρωση της αγοράς να είναι διαθέσιμες όλες οι υποχρεωτικές ενδείξεις, εκτός της ημερομηνίας ελάχιστης διατηρησιμότητας ή τελικής ημερομηνίας ανάλωσης.

Πώληση εξ ' αποστάσεως και ενδείξεις – άρθρο 14

- **Πριν από τη σύναψη της σύμβασης αγοράς, ο υπεύθυνος της επιχείρησης τροφίμων πρέπει να διαθέσει τις απαιτούμενες από τον Κανονισμό πληροφορίες στο υλικό που υποστηρίζει την εξ αποστάσεως πώληση είτε να τις παρέχει με άλλα κατάλληλα μέσα χωρίς συμπληρωματικό κόστος για τον τελικό καταναλωτή**
- **Επιπλέον, κατά τη στιγμή της παράδοσης, ο υπεύθυνος της επιχείρησης τροφίμων οφείλει να καθιστά διαθέσιμες όλες τις υποχρεωτικές ενδείξεις**

Διαφοροποίηση προσσκευασμένων και μη προσσκευασμένων τροφίμων

Προσκευασμένα: Υποχρέωση διάθεσης **όλων των υποχρεωτικών** πληροφοριών για τα τρόφιμα, με **εξαίρεση** την ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας ή την τελική ημερομηνία ανάλωσης

Μη Προσκευασμένα: Υποχρέωση διάθεσης πληροφοριών **μόνο για τα αλλεργιογόνα**, εκτός εάν τα εθνικά μέτρα απαιτούν την παροχή του συνόλου ή ορισμένων ενδείξεων (π.χ. Κανόνες ΔΙΕΠΠΥ, άρθρο 11)

Μηχανήματα Αυτόματης πώλησης

*Εξαιρούνται από τους κανόνες που διέπουν
την πώληση εξ' αποστάσεως*

Παράλειψη ορισμένων υποχρεωτικών ενδείξεων (άρθρο 16)

- Συσκευασίες ή περιέκτες που η μεγαλύτερη επιφάνεια έχει εμβαδόν μικρότερο από 10cm²
 - απαιτείται η αναγραφή μόνο
 - Η ονομασία πώλησης
 - Κάθε συστατικό ή τεχνολογικό βοήθημα που προκαλεί αλλεργίες ή δυσανεξίες
 - Η καθαρή ποσότητα του τροφίμου
 - Η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας ή η τελική ημερομηνία ανάλωσης
 - ο κατάλογος συστατικών παρέχεται με άλλα μέσα ή διατίθεται ύστερα από αίτηση του καταναλωτή

Παράλειψη ορισμένων υποχρεωτικών ενδείξεων (άρθρο 16)

- Ποτά με περιεκτικότητα σε αλκοόλη >1,2% κ. ο.
 - Με την επιφύλαξη άλλων ενωσιακών διατάξεων που επιβάλλουν κατάλογο των συστατικών ή υποχρεωτική διατροφική δήλωση, οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχεία (β) (Συστατικά) και (ιβ) (Διατροφική δήλωση) δεν απαιτούνται

Προσοχή: Εν αναμονή κοινοτικών διατάξεων τα Κ-Μ μπορούν να διατηρούν εθνικά μέτρα για την αναγραφή των συστατικών για τα ποτά αυτά

Εξαιρέσεις από τη διατροφική δήλωση (παράρτημα V)

π.χ.

- Μη μεταποιημένα προϊόντα ενός συστατικού
 - Επιτραπέζια γλυκαντικά, πρόσθετα, ένζυμα
 - Αλάτι
 - Νερά
 - Ξύδι
 - Τσίχλες
 - Βότανα, μπαχαρικά, φυτικά αφεψήματα κ. α.
 - Τρόφιμα σε συσκευασίες ή δοχεία, των οποίων η μέγιστη επιφάνεια είναι μικρότερη από **25 cm²**
- κ.α.

Υποχρεωτικές ενδείξεις που συνοδεύουν την ονομασία του τροφίμου (Παράρτημα VI)

Τρόφιμα που έχουν καταψυχθεί πριν από την πώληση και τα οποία πωλούνται αποψυγμένα

- η ονομασία του τροφίμου συνοδεύεται από την ένδειξη "αποψυγμένο"
- Εξαιρέσεις:
 - συστατικά που περιέχονται στο τελικό προϊόν
 - τρόφιμα για τα οποία η κατάψυξη είναι τεχνολογικά απαραίτητο στάδιο της διεργασίας παραγωγής
 - τρόφιμα για τα οποία η απόψυξη δεν έχει αρνητική επίπτωση στην ασφάλεια ή στην ποιότητα του τροφίμου (π.χ. βούτυρο)

Υποχρεωτικές ενδείξεις που συνοδεύουν την ονομασία του τροφίμου (Παράρτημα VI)

Στην περίπτωση τροφίμων που έχουν υποστεί επεξεργασία με ιοντίζουσα ακτινοβολία, η ονομασία του τροφίμου συνοδεύεται από την ένδειξη «ακτινοβολημένο» ή «επεξεργασμένο με ιοντίζουσα ακτινοβολία»

Υποχρεωτικές ενδείξεις που συνοδεύουν την ονομασία του τροφίμου (Παράρτημα VI)

Υποκατάστατα συνήθων συστατικών

- Στην περίπτωση όπου συστατικά που οι καταναλωτές αναμένουν ότι έχουν χρησιμοποιηθεί κατά το σύννηθες ή είναι φύσει παρόντα στο συγκεκριμένο τρόφιμο έχουν αντικατασταθεί από διαφορετικά συστατικά
- Γεννάται υποχρέωση επισήμανσης για τα εν λόγω συστατικά (πέραν του καταλόγου συστατικών)
 - πλησίον της ονομασίας του προϊόντος και
 - μέγεθος γραμματοσειράς με ύψος του χαρακτήρα 'x' τουλάχιστον **75 % του ύψους του χαρακτήρα 'x'** της ονομασίας του προϊόντος και το οποίο δεν είναι μικρότερο από το ελάχιστο μέγεθος γραμματοσειράς που απαιτείται στο άρθρο 13 του κανονισμού.

Υποχρεωτικές ενδείξεις που συνοδεύουν την ονομασία του τροφίμου (Παράρτημα VI)

Στην περίπτωση προϊόντων με βάση το κρέας, παρασκευασμάτων κρέατος και προϊόντων αλιείας που περιέχουν πρόσθετες πρωτεΐνες, συμπεριλαμβανομένων των υδρολυμένων πρωτεϊνών, διαφορετικής ζωικής προέλευσης, η ονομασία του τροφίμου φέρει ένδειξη της παρουσίας των εν λόγω πρωτεϊνών και της προέλευσής τους.

Υποχρεωτικές ενδείξεις που συνοδεύουν την ονομασία του τροφίμου (Παράρτημα VI)

Πρόσθετο νερό

Ένδειξη της παρουσίας πρόσθετου νερού που υπερβαίνει το 5 % του βάρους του έτοιμου προϊόντος πρέπει να περιλαμβάνεται στην ονομασία του τροφίμου, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- προϊόντα με βάση το κρέας και παρασκευάσματα κρέατος, τα οποία έχουν τη μορφή τεμαχίου, τεμαχίου με κόκαλο, φέτας, μερίδας ή σφαγίου κρέατος
- αλιευτικά προϊόντα και παρασκευασμένα αλιευτικά προϊόντα τα οποία έχουν τη μορφή τεμαχίου, τεμαχίου με κόκαλο, φέτας, μερίδας, φιλέτου ή του συνόλου του αλιευτικού προϊόντος

Πρόσθετο νερό

- ✓ Ο στόχος της απαίτησης αυτής είναι η προστασία του καταναλωτή από αθέμιτες και παραπλανητικές πρακτικές.
- ✓ Οι καταναλωτές δεν αναμένουν να είναι παρούσα στα τρόφιμα αυτά σημαντική ποσότητα νερού.
- ✓ Τρόφιμα όπως π.χ. μορταδέλα, λουκάνικα χοτ ντογκ κ.α. ...δεν θα απαιτούσαν την ένδειξη αυτή.

Υποχρεωτικές ενδείξεις που συνοδεύουν την ονομασία του τροφίμου (Παράρτημα VI)

'Μορφοποιημένο κρέας και ψάρι'

Προϊόντα με βάση το κρέας, τα παρασκευάσματα κρέατος και τα προϊόντα αλιείας τα οποία μπορούν να δώσουν την εντύπωση ότι είναι παρασκευασμένα από ολόκληρο κομμάτι κρέατος ή ψαριού, αλλά στην πραγματικότητα αποτελούνται από διαφορετικά κομμάτια συνδυασμένα με άλλα συστατικά, συμπεριλαμβανομένων των προσθέτων τροφίμων και των ενζύμων τροφίμων ή με άλλα μέσα (binding agents), φέρουν την ακόλουθη ένδειξη

- **Μορφοποιημένο κρέας**
- **Μορφοποιημένο ψάρι**

Ειδικές απαιτήσεις για τα περιβλήματα προϊόντων αλλαντοποιίας

Εάν το περίβλημα προϊόντος αλλαντοποιίας δεν είναι βρώσιμο, πρέπει αυτό να επισημαίνεται

Ερώτηση

Πρέπει να επισημαίνεται το βρώσιμο περίβλημα στα προϊόντα αλλαντοποιίας, στον κατάλογο των συστατικών?

Κατάλογος συστατικών – άρθρο 18

- Του καταλόγου των συστατικών προηγείται κατάλληλος τίτλος ή ένδειξη που συνίσταται στη λέξη «συστατικά» ή περιέχει τη λέξη αυτή. Ο εν λόγω κατάλογος περιλαμβάνει **όλα τα συστατικά του τροφίμου, κατά σειρά φθίνουσας περιεκτικότητας** ως προς το βάρος, όπως καταγράφηκαν κατά τη στιγμή της χρησιμοποίησής τους στην παρασκευή του τροφίμου
- Όλα τα συστατικά που περιέχονται υπό τη μορφή τεχνολογικώς επεξεργασμένων **νανοϋλικών** αναγράφονται σαφώς στον κατάλογο των συστατικών. Τα ονόματα αυτών των συστατικών ακολουθούνται από τη λέξη «νανο» σε παρένθεση. π.χ. **Colour titandioxid (nano)**

Παράρτημα VII-Αναγραφή και προσδιορισμός συστατικών

Έλαια και λίπη εξευγενισμένα φυτικής προέλευσης που αποτελούν συστατικά τροφίμων

- ✓ μπορούν να ομαδοποιούνται στον κατάλογο συστατικών, υπό τον χαρακτηρισμό «φυτικά έλαια» ή «φυτικά λίπη», ανάλογα με την περίπτωση, ακολουθούμενο αμέσως μετά από **απαρίθμηση ενδείξεων της ειδικής φυτικής προέλευσης**, και μπορούν να ακολουθούνται από τη φράση «σε μεταβαλλόμενες αναλογίες».
- ✓ η έκφραση «πλήρως υδρογονωμένο» ή «μερικώς υδρογονωμένο», κατά περίπτωση, πρέπει να συνοδεύει την ένδειξη υδρογονωμένου ελαίου/λίπους

Ερωτήσεις

- Είναι δυνατόν να τοποθετηθεί στην ετικέτα δήλωση: «μερικώς υδρογονωμένα φοινικέλαια ή κραμβέλαια», εάν ένας παραγωγός αλλάζει την πηγή του φυτικού ελαίου;
- Είναι ο κατάλογος της ένδειξης της ειδικής φυτικής προέλευσης υποχρεωτικός για κάθε τρόφιμο που περιέχει έλαια ή λίπη φυτικής προέλευσης, ανεξάρτητα από την ποσότητα της λιπαρής ύλης στα τρόφιμα;

Δήλωση καθαρής ποσότητας – παράρτημα ΙΧ

- Όταν μια προσυσκευασία αποτελείται από **δύο ή περισσότερες αυτοτελείς προσυσκευασίες** που περιέχουν την ίδια ποσότητα του ίδιου προϊόντος, η αναγραφή της καθαρής ποσότητας δίνεται με αναφορά της καθαρής ποσότητας που περιέχεται σε κάθε αυτοτελή συσκευασία και του ολικού αριθμού των συσκευασιών αυτών. (π.χ. 100gr x 2).
- Όταν ένα προσυσκευασμένο προϊόν αποτελείται από **δύο ή περισσότερες αυτοτελείς συσκευασίες που δεν θεωρούνται μονάδες πωλήσεως**, η ένδειξη της καθαρής ποσότητας δίνεται με αναγραφή της ολικής καθαρής ποσότητας και του ολικού αριθμού των αυτοτελών συσκευασιών. (π.χ. 200gr – 2).

Ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας, τελική ημερομηνία ανάλωσης

- γ) Η ημερομηνία αναγράφεται σε μη κωδικοποιημένη μορφή και συνίσταται, κατά σειρά, από την ημέρα, τον μήνα και ενδεχομένως το έτος.
- δ) Η ημερομηνία «ανάλωσης έως» αναγράφεται σε κάθε προσυσκευασμένη ατομική μερίδα.

Εθελοντική Σήμανση Προέλευσης

- Σε περίπτωση που η δηλωθείσα χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης τροφίμου δεν είναι ίδια με τη χώρα καταγωγής ή τον τόπο προέλευσης του πρωταρχικού συστατικού ($\geq 50\%$)
 - υποχρέωση αναφοράς της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης του εν λόγω πρωταρχικού συστατικού ή
 - αναφορά ότι η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης του πρωταρχικού συστατικού είναι διαφορετικός από αυτόν του τροφίμου

Επισήμανση χώρας καταγωγής – τόπου προέλευσης (άρθρο 26)

Επέκταση της υποχρεωτικής επισήμανσης της προέλευσης

Υποχρεωτική επισήμανση καταγωγής για:

Κρέας βοοειδών (Καν. 1760/2000) και χοίρων, προβάτων, αιγών και πουλερικών (Καν. 1337/2013).

Κύρια σημεία Κανονισμού (Άρθρο 26)

Χώρα καταγωγής / Τόπος Προέλευσης

Επέκταση της υποχρεωτικής δήλωσης της καταγωγής ή του τόπου προέλευσης σε άλλα τρόφιμα

- Η Επιτροπή έως τις 13 Δεκ 2014 θα πρέπει να υποβάλει αναφορά στο ΕΚ και το Συμβούλιο σχετικά με την υποχρεωτική αναγραφή της χώρας καταγωγής / τόπου προέλευσης για τα ακόλουθα προϊόντα:

- α. άλλα είδη κρέατος πλέον του βοείου, χοίρειου, αιγοπροβάτων και πουλερικών,
- β. γάλακτος,
- γ. γάλακτος ως συστατικού σε γαλακτοκομικά προϊόντα,
- δ. μη επεξεργασμένα προϊόντα,
- ε. ενός συστατικού προϊόντα,
- στ. συστατικά που αντιπροσωπεύουν πάνω από το 50% του προϊόντος.

Τι ισχύει σήμερα

Χώρα καταγωγής / Τόπος Προέλευσης

Κ.Τ.Π. Άρθρο 11, παρ. 3, α, (vii)

Κατηγορίες τροφίμων στις οποίες είναι υποχρεωτική η αναγραφή της χώρας καταγωγής σύμφωνα με την ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία

- Παρθένα Ελαιόλαδα
- Μέλι
- Βόειο κρέας, χοιρινό, αιγοπρόβειο, κρέας πουλερικών
- Νωπά οπωροκηπευτικά
- Όσπρια
- Ιχθύες
- Κρέας πουλερικών που εισάγεται από τρίτες χώρες.

Καν. 1169/2011 Κύρια σημεία (Άρθρο 26)

- (1) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουλίου 2000, για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών και την επισήμανση του **βοείου κρέατος** και των προϊόντων με βάση το βόειο κρέας .
- (2) Εκτελεστικός Καν. (ΕΚ) αριθ. 1337/2013 της Επιτροπής για το κρέας **χοίρων, προβάτων, αιγών και πουλερικών** .
- (3) Οδηγία 2001/110/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2001, για το **μέλι**. Οδηγία 2014/63/ΕΕ η οποία τροποποιεί την Οδηγία 2001/110 και Κ.Τ.Π. άρθρο 67 , υποχρεωτική αναγραφή των χωρών συγκομιδής του μελιού.
- (4) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1580/2007 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 2007, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 2200/96, (ΕΚ) αριθ. 2201/96 και (ΕΚ) αριθ. 1182/2007 του Συμβουλίου στον τομέα των **οπωροκηπευτικών** .
- (5) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 1999, για την κοινή οργάνωση των αγορών των **προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας** .
- (6) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 29/2012 της Επιτροπής, για τις προδιαγραφές εμπορίας του **ελαιολάδου**

Προαιρετικές πληροφορίες (άρθρο 36)

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά την εφαρμογή των προϋποθέσεων στις ακόλουθες προαιρετικές πληροφορίες για τα τρόφιμα:

- α) πληροφορίες σχετικά με την πιθανή και μη σκόπιμη παρουσία στα τρόφιμα ουσιών ή προϊόντων που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες·
- β) πληροφορίες σχετικά με την καταλληλότητα του τροφίμου για χορτοφάγους ή ακραιφνείς χορτοφάγους, και
- γ) στην αναγραφή των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς για συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες επιπροσθέτως των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς που καθορίζονται στο παράρτημα XIII.
- δ) πληροφορίες σχετικά με την απουσία ή την μειωμένη παρουσία γλουτένης στα τρόφιμα (Καν. 1155/2013)

Εθνικά μέτρα για τις πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις (άρθρο 39)

Εκτός από τις υποχρεωτικές ενδείξεις που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 και στο άρθρο 10, τα Κ.Μ. μπορούν να θεσπίζουν μέτρα που να απαιτούν πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις για συγκεκριμένους τύπους ή κατηγορίες τροφίμων, για τουλάχιστον έναν από τους εξής λόγους:

- την προστασία της δημόσιας υγείας·
- την προστασία των καταναλωτών·
- την πρόληψη της απάτης·
- την προστασία των δικαιωμάτων βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας...

Εθνικά μέτρα για τα μη προσυσκευασμένα τρόφιμα (άρθρο 44)

- Υποχρεωτική επισήμανση αλλεργιογόνων
- Δυνατότητα λήψης Εθνικών μέτρων τα οποία
 - απαιτούν την παροχή επιπλέον ενδείξεων
 - ορίζουν τον τρόπο διάθεσης των ενδείξεων

Μπορούν οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων να διαθέτουν στην αγορά προϊόντα που φέρουν επισήμανση σύμφωνα με τον κανονισμό σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα στους καταναλωτές πριν από τις 13 Δεκεμβρίου 2014;

Επισήμανση ορισμένων ουσιών ή προϊόντων που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες-άρθρο 21

Παροχή πληροφοριών για αλλεργιογόνα συστατικά σε προσυσκευασμένα τρόφιμα

- Αναγράφονται στον κατάλογο των συστατικών (ως ίσχυε ως τώρα) με σαφή αναφορά στο όνομα της ουσίας ή του τροφίμου όπως παρατίθεται στο παράρτημα II, και
- Θα πρέπει να επισημαίνονται με τρόπο που θα τα καθιστά διακριτά από τα υπόλοιπα συστατικά που περιλαμβάνονται στο κατάλογο των συστατικών, για παράδειγμα μέσω της γραμματοσειράς, της μορφής ή του χρώματος του φόντου .

Επισήμανση ορισμένων ουσιών ή προϊόντων που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες-άρθρο 21

Αν δεν υπάρχει κατάλογος συστατικών, η αναγραφή των ενδείξεων που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ) περιλαμβάνει τη λέξη **«περιέχει»**, ακολουθούμενη από την ονομασία της ουσίας ή του προϊόντος όπως περιλαμβάνεται στο παράρτημα II.

(π.χ. συσκευασίες < 10cm²)

Επισήμανση ορισμένων ουσιών ή προϊόντων που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες-άρθρο 44

Παροχή πληροφοριών για αλλεργιογόνα συστατικά σε μη προσυσκευασμένα τρόφιμα

Στις περιπτώσεις των τροφίμων που προσφέρονται προς πώληση στον τελικό καταναλωτή ή στις μονάδες ομαδικής εστίασης χωρίς να έχουν προσυσκευαστεί ή τροφίμων που συσκευάζονται στο τόπο πώλησης κατόπιν απαίτησης του πελάτη ή προσυσκευασμένων τροφίμων που προορίζονται για απευθείας πώληση:

- (α) η παροχή των ενδείξεων για την παρουσία «αλλεργιογόνων» είναι υποχρεωτική.
- ...υπό εξέλιξη διαδικασία tris Οδηγία (ΕΕ) 98/34 Θέσπιση μέτρων 13-12-2014 (έναρξη εφαρμογής Καν. 1169/20011).

31 Ιανουαρίου 2013

Ερωτήσεις και απαντήσεις όσον αφορά την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1169/2011 σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές

[http://ec.europa.eu/food/food/labellingnutrition/foodlabelling/proposed legislation en.htm](http://ec.europa.eu/food/food/labellingnutrition/foodlabelling/proposed_legislation_en.htm)

Ευχαριστώ για την
προσοχή σας!